

**Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Współpraca na rzecz młodzieży”
(opinia rozpoznawcza na wniosek prezydencji hiszpańskiej)**

(2023/C 293/10)

Sprawozdawczyni: **Nicoletta MERLO**

Wniosek prezydencji hiszpańskiej Pismo z 8.12.2022
w Radzie

Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Opinia rozpoznawcza
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	31.5.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	15.6.2023
Sesja plenarna nr	579
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	224/3/10

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) podkreśla, że posiadanie dokładnych i aktualnych danych ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnego wdrożenia strategii UE na rzecz młodzieży i zapewnienia ram i punktu odniesienia dla promowania programów na rzecz młodzieży we wszystkich państwach członkowskich. Umożliwi to monitorowanie i ocenę asymetrycznego wpływu kryzysów, takich jak kryzys związany z COVID-19 ⁽¹⁾, oraz wpływu polityki na młodzież ⁽²⁾, a także określenie dobrych praktyk skierowanych bezpośrednio i wyłącznie do młodych ludzi lub mających na nich znaczący wpływ.

1.2. EKES docenia ciągłą poprawę unijnego dialogu młodzieżowego i przywiązuje bardzo dużą wagę do jego wzmocnienia i znaczącego zaangażowania organów reprezentujących młodych ludzi w cały proces kształtowania polityki. Należy przy tym uznać rolę tych organów i należyście uwzględnić nowe sposoby, w jakie młodzi ludzie obecnie angażują się, debatują i mobilizują, często za pomocą technologii i mediów społecznościowych.

1.3. Unijny dialog młodzieżowy powinien być ściśle powiązany z agendą UE. Wydarzenia takie jak „Twoja Europa – Twoje Zdanie” i „Spotkanie młodzieży UE” powinny być lepiej zintegrowane z unijnym dialogiem młodzieżowym, a organizacje młodzieżowe i sieci przyczyniające się do tego dialogu powinny być lepiej wspierane finansowo i korzystać z tego wsparcia w dłuższej perspektywie czasowej.

1.4. Aby zwiększyć udział młodych osób w polityce, EKES z chęcią podejmie współpracę z przyszłymi trzema prezydenturami (ES-BE-HU) nad strategiami aktywizacji osób głosujących po raz pierwszy i nad zwiększeniem frekwencji wyborczej wśród młodych ludzi oraz ich udziału jako kandydatów w wyborach w całej Europie.

1.5. Komitet jest zaangażowany w pogłębienie dialogu społecznego, zgodnie z wnioskiem Komisji Europejskiej w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w UE. Należy zwiększyć wsparcie dla budowania zdolności partnerów społecznych, zwłaszcza wśród młodych członków, z myślą o prowadzeniu dialogu społecznego i rokowań zbiorowych.

1.6. EKES uważa za niezbędne, aby wszystkie przepisy państw członkowskich, prawnie wiążące akty, polityki, strategie, programy, środki i inwestycje publiczne podlegały konsultacjom w ramach testu wpływu polityki na młodzież. Powinny być także przedmiotem oceny skutków i kształtowania polityki i należy umożliwić proponowanie środków na rzecz łagodzenia ich skutków. Jest także ważne, by zapobiegały naruszaniu praw młodych ludzi oraz przeciwdziałały ich dyskryminacji.

⁽¹⁾ OECD (2020), *Survey on COVID-19 and Youth* [Badanie na temat COVID-19 i młodzieży], Paryż.

⁽²⁾ ŚWIATOWE FORUM EKONOMICZNE (2017), *The Inclusive Growth and Development Report* [Sprawozdanie na temat wzrostu i rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu], Genewa, styczeń 2017 r.

1.7. Aby przełamać bariery gospodarcze, UE i państwa członkowskie powinny priorytetowo traktować zarówno integrację młodych ludzi na rynku pracy dzięki wysokiej jakości miejscom pracy, jak i lepsze dotarcie do młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (młodzieży NEET).

1.8. W nawiązaniu do Europejskiego Roku Umiejętności EKES podkreśla znaczenie uczenia się przez całe życie oraz zapotrzebowanie na umiejętności przekrojowe. Osoby młode muszą zdobyć wiedzę finansową, wiedzę na temat praw pracowniczych oraz umiejętności w zakresie przedsiębiorczości. Należy zwrócić większą uwagę na promowanie umiejętności cyfrowych i umiejętności w zakresie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), zwłaszcza wśród dziewcząt.

1.9. Z myślą o promowaniu zdrowia psychicznego oraz o zwalczaniu przemocy i nękania EKES podkreśla wagę nabywania umiejętności społeczno-emocjonalnych przez nastolatków oraz bezpłatnego wsparcia psychologicznego i społecznego w szkołach i innych dużych grupach. W podnoszeniu świadomości na temat takich kwestii byłyby pomocny Europejski Rok Zdrowia Psychicznego.

1.10. Komitet uważa, że dla osiągnięcia lepszego stanu zdrowia psychicznego i fizycznego istotne jest, by wszystkie osoby młode miały możliwość uprawiania sportu i uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym.

1.11. EKES przywiązuje bardzo duże znaczenie do pomagania młodym osobom w ponoszeniu kosztów mieszkaniowych i propagowania polityki mieszkalnictwa publicznego, aby zagwarantować młodym ludziom dostęp do godnych warunków mieszkaniowych i tym samym zachęcać ich do samodzielnego życia oraz wspierać w planowaniu życia rodzinnego. Państwa członkowskie muszą spotęgować wysiłki na rzecz wdrożenia dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w szczególności w odniesieniu do dostępności wczesnej opieki nad dziećmi i placówek o kluczowym znaczeniu dla młodych rodzin.

1.12. EKES wzywa do bardziej znaczącego zaangażowania młodych ludzi w działania na rzecz klimatu i w kwestie środowiskowe oraz podkreśla znaczenie rozwoju umiejętności w tych dziedzinach.

1.13. Wzywa UE i państwa członkowskie do należytego uwzględnienia korelacji między kwestiami klimatycznymi a zdrowiem psychicznym młodych ludzi. Apeluje także o zwiększenie badań naukowych w dziedzinie klimatu i lepsze reagowanie rządów na podejmowane w tej dziedzinie działania.

1.14. Pracując nad wyżej wymienionymi zagadnieniami, należy mieć świadomość istnienia zmarginalizowanych grup młodych ludzi i przyjąć wszechstronne podejście uwzględniające płeć, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność itp.

2. Kontekst

2.1. Od 2002 r. UE prowadzi unijny program współpracy w zakresie polityki młodzieżowej oparty na zasadach aktywnego uczestnictwa i równego dostępu do możliwości⁽³⁾.

W grudniu 2018 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła strategię UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027⁽⁴⁾. Zapewnia ona ramy obejmujące cele, zasady, priorytety i środki na rzecz współpracy w zakresie polityki młodzieżowej skierowane do wszystkich właściwych interesariuszy, z odpowiednim uwzględnieniem ich odnośnych kompetencji oraz zasady pomocniczości⁽⁵⁾. Realizację tej strategii oraz jej 11 celów młodzieżowych ułatwiono dzięki regularnemu unijnemu dialogowi młodzieżowemu⁽⁶⁾. Jest to mechanizm dialogu między młodymi ludźmi a decydentami zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Konieczne jest ulepszenie tego procesu i wdrożenie zaleceń dotyczących unijnego dialogu młodzieżowego nawet na szczeblu krajowym.

⁽³⁾ Rezolucja Rady z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) (Dz.U. C 311 z 19.12.2009, s. 1). Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (Dz.U. C 168 z 13.7.2022, s. 2).

⁽⁴⁾ Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży. Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 456 z 18.12.2018, s. 1).

⁽⁵⁾ Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży. Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 (Dz.U. C 456 z 18.12.2018, s. 1), zob. pkt 2 w części „Uznają, że”.

⁽⁶⁾ https://youth.europa.eu/eu-youth-dialogue_pl

2.2. W związku z tym prezydencja hiszpańska zwróciła się do EKES-u o sporządzenie opinii rozpoznawczej określającej główne wyzwania, problemy i trudności, z którymi mierzą się młode Europejki i młodzi Europejczycy, skupiającej się na tym, co uniemożliwia im prowadzenie pełnego, sprzyjającego włączeniu społecznemu życia – z nieskrępowanym korzystaniem z praw podstawowych i równych szans oraz wolnego od wszelkich negatywnych skutków.

2.3. EKES uważa, że obecny i przyszły program UE na rzecz młodzieży powinien uwzględniać główne wyzwania, zagadnienia i przeszkody, z jakimi borykają się młodzi Europejczycy (określone w ramach unijnego dialogu młodzieżowego i Eurobarometru). Powinien również określić, w jaki sposób UE może pomóc młodym ludziom w ich przewyciężeniu. UE powinna zachęcać państwa członkowskie, aby wzmocniły środki, których bezpośrednim celem jest łagodzenie niesprawiedliwości między generacjami i wspieranie sprawiedliwości międzypokoleniowej za pomocą silnych mechanizmów koordynacji i nadzoru, z myślą o zapewnieniu spójności polityki⁽⁷⁾. Państwa członkowskie muszą również wzmocnić środki międzysektorowe, które mają pozytywny wpływ na młodych ludzi ze względu na to, że potencjalnie wpływają głównie na młodych beneficjentów⁽⁸⁾ i zmniejszają przepaść pokoleniową⁽⁹⁾.

2.4. Kolejnym aspektem, który EKES uważa za fundamentalny, jest pozyskiwanie danych. Uzyskanie wysokiej jakości zdezagregowanych danych na temat młodych ludzi, które byłyby dostępne i mierzalne na szczeblu europejskim i krajowym, jest warunkiem wstępnym analizy obecnej sytuacji z różnych perspektyw, oceny działań, jakie należy podjąć, oraz weryfikacji ich skutków.

3. Uwagi ogólne

3.1. Poprawa unijnego dialogu młodzieżowego i uczestnictwa młodzieży

3.1.1. Osoby młode mają prawo uczestniczyć w kształtowaniu polityki młodzieżowej i – w bardziej ogólnym ujęciu – każdej polityki. EKES docenia ciągłą poprawę unijnego dialogu młodzieżowego i uważa, że bardzo ważne jest jego wzmocnienie i znaczące zaangażowanie organów reprezentujących młodych ludzi w cały proces kształtowania polityki – od określania polityki po jej realizację, ocenę i działania następcze. Równie istotne jest to, aby zadbać o włączenie zmarginalizowanych grup młodych ludzi i przyjąć wszechstronne podejście. Zapewni to realną i skuteczną współpracę między młodymi osobami a instytucjami publicznymi na wszystkich szczeblach.

3.1.2. Unijny dialog młodzieżowy powinien być ściśle powiązany z agendą UE, a wydarzenia takie jak „Twoja Europa – Twoje zdanie” lub „Spotkanie młodzieży UE” powinny być lepiej zintegrowane z unijnym dialogiem młodzieżowym.

3.1.3. EKES apeluje o lepsze i długoterminowe wsparcie finansowe dla organizacji i sieci młodzieżowych, które wnoszą wkład w unijny dialog młodzieżowy lub promują wartości UE, takie jak aktywne obywatelstwo.

3.1.4. Zdaniem EKES-u konieczne jest, by instytucje europejskie, krajowe i lokalne uznały znaczenie i rolę wszystkich rodzajów organizacji młodzieżowych. Kluczowe znaczenie ma również należyte uwzględnienie nowych, często nieformalnych sposobów, w jaki młodzi ludzie się dziś angażują, debatuje i mobilizują, często z wykorzystaniem technologii i mediów społecznościowych.

3.1.5. EKES uważa, że określenie i pokonanie społecznych, gospodarczych i kulturowych przeszkód utrudniających pełne uczestnictwo młodych ludzi – zwłaszcza tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji – ma istotne znaczenie dla zapewnienia aktywnego uczestnictwa młodszego pokolenia. Ponadto UE i jej państwa członkowskie powinny określić sposoby finansowania pracy z młodzieżą i ochrony przestrzeni obywatelskiej dla młodych ludzi w Europie, gdzie mogą oni korzystać ze swoich praw do wypowiedzi, informacji, zrzeszania się, pokojowych zgromadzeń i innych powiązanych wolności.

⁽⁷⁾ OECD (2020), *Governance for Youth, Trust and Intergenerational Justice: Fit for All Generations?* [Zarządzanie służące młodzieży, zaufaniu i sprawiedliwości międzypokoleniowej: dostosowane do potrzeb wszystkich pokoleń?], *OECD Public Governance Reviews*, OECD Publishing, Paryż, <https://doi.org/10.1787/c3e5cb8a-en>.

⁽⁸⁾ Podejście to zostało niedawno przyjęte we Włoszech przez włoską prezydentkę Rady Ministrów – Departament Młodzieży. Zob. *Linee guida per la valutazione dell'impatto generazionale delle politiche pubbliche* [Wskazówki dotyczące oceny wpływu polityki publicznej na różne pokolenia], lipiec 2022 r. W celu zapoznania się z przeglądem literatury przedmiotu, zob.: Monti L., „The NRRP and the generational divide. From measuring to the impact assessment of youth policies” [Krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności a przepaść pokoleniowa. Od pomiaru po ocenę wpływu polityki młodzieżowej], *Social Policies*, Year IX, 1/2022 Jan-Apr. p. 113; CHEVALIER, T., – LONCLE, P. (2021). *Introduction: The Development of Youth Policies in Europe in Past Decades, Youth and Globalization* [Wprowadzenie: rozwój polityki młodzieżowej w Europie w ostatnich dekadach, młodzież a globalizacja], 3(1), 1-11.; WALTHER, A. (2021). et al. *Regimes of youth participation? Comparative analysis of youth policies and participation across European cities* [Systemy uczestnictwa młodzieży. Analiza porównawcza polityki i uczestnictwa młodzieży w miastach europejskich]. *Young*, 2021, 29.2: 191-209. WALLACE C. – BENDIT R. (2009) *Youth Policies in Europe: Towards a Classification of Different Tendencies in Youth Policies in the European Union, Perspectives on European Politics and Society* [Polityki młodzieżowe w Europie: W kierunku klasyfikacji różnych tendencji w polityce młodzieżowej w Unii Europejskiej, Różne punkty widzenia na temat europejskiej polityki i europejskiego społeczeństwa], 10:3, 441-458.

⁽⁹⁾ ROSOLIA A., TORRINI R. (2016), *The generation gap: a cohort analysis of earnings levels, dispersion and initial labor market conditions in Italy* [Luka pokoleniowa: analiza kohortowa poziomów zarobków, rozproszenia i początkowych warunków na rynku pracy we Włoszech], 1974-2014, Occasional paper, nr 366, Banca D'Italia, Rzym (tytuł oryginalny *Il divario generazionale: un'analisi di coorte su livelli retributivi, dispersione e condizioni iniziali del mercato del lavoro in Italia, 1974-2014*); MONTI L. (2022). *The Italian Puzzle of the European Youth Guarantee*. *International Development Policy*, vol. July 2022 [Włoski puzzle europejskiej gwarancji dla młodzieży] tom lipiec 2022.

3.1.6. Młode pokolenie wykazuje proeuropejskie postawy, ale frekwencja młodzieży i jej aktywne uczestnictwo jako kandydatów w wyborach lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich tradycyjnie plasuje się na bardzo niskim poziomie. EKES z chęcią podejmie współpracę z przyszłymi trzema prezydentami (ES-BE-HU) nad strategiami aktywizacji osób głosujących po raz pierwszy i nad zwiększeniem frekwencji wyborczej wśród młodzieży oraz jej udziału jako kandydatów w wyborach w całej Europie.

3.1.7. Skuteczna komunikacja jest bardzo ważna, jeśli chcemy dotrzeć do młodszego pokolenia. W związku z tym EKES zaleca, by wszystkie instytucje publiczne posługiwały się dostępnym i przyjaznym młodzieży językiem oraz skuteczniej wykorzystywały media społecznościowe do przekazywania istotnych wiadomości i informowania o swoich działaniach i politykach.

3.1.8. Komitet jest zaangażowany we wzmocnienie dialogu społecznego, zgodnie z wnioskiem Komisji Europejskiej w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w UE (ze stycznia 2023 r.). Należy zwiększyć wsparcie dla budowania zdolności partnerów społecznych, zwłaszcza wśród młodych członków, z myślą o dialogu społecznym i rokowaniach zbiorowych oraz wdrażaniu autonomicznych umów między partnerami społecznymi na szczeblu UE.

3.1.9. Jednocześnie EKES uznaje rolę, jaką inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego, takie jak izby handlowe i przemysłowe, odgrywają w rozwijaniu i aktualizowaniu umiejętności zawodowych oraz realizacji polityki kształcenia i szkolenia zawodowego, a także w innych dziedzinach. Kompetencje kluczowe dla aktywnego i skutecznego uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim i dialogu obywatelskim można również zdobyć w organizacjach młodzieżowych.

3.1.10. EKES pragnie podkreślić znaczenie zacieśnienia współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego reprezentującymi młodych ludzi z krajów, które chcą przystąpić do UE, zwłaszcza tych, które znajdują się na ścieżce akcesyjnej. Współpraca powinna również obejmować budowanie zdolności i ciągłą wymianę informacji. Młodzi ludzie mają kluczowe znaczenie w kontekście dalszej integracji europejskiej, ponieważ najsilniej popierają członkostwo w UE.

3.2. Wpływ polityki na różne pokolenia

3.2.1. EKES uważa za niezbędne, aby wszystkie przepisy państw członkowskich, prawnie wiążące akty, polityki, strategie, programy, środki i inwestycje publiczne podlegały konsultacjom w ramach testu wpływu polityki na młodzież, a także by były przedmiotem oceny skutków i kształtowania polityki⁽¹⁰⁾ i by można było proponować środki na rzecz łagodzenia ich skutków. Jest także ważne, by zapobiegały naruszaniu praw młodych ludzi oraz przeciwdziałały ich dyskryminacji w ramach gospodarki gwałtownie starzejącego się społeczeństwa (Super-Ageing Society⁽¹¹⁾) i globalizacji⁽¹²⁾.

3.2.2. W Europie przeprowadzono kilka projektów pilotażowych w tej dziedzinie, w wyniku których opracowano naukowe badania skutków, badania monitorujące⁽¹³⁾, a nawet oceny *ex post* projektów ustaw na rzecz młodych ludzi. Dwa państwa europejskie – Austria i Niemcy⁽¹⁴⁾ – przeprowadziły szczególnie interesujące oceny *ex ante* i *ex post*.

3.2.3. EKES zwraca uwagę na swoją opinię w sprawie testu wpływu polityki UE na młodzież⁽¹⁵⁾, w której zachęca się instytucje europejskie i krajowe do odpowiedniego angażowania organizacji młodzieżowych, do wdrożenia środków i mechanizmów uwzględniających punkt widzenia młodzieży oraz do przeprowadzania systematycznej oceny skutków polityki przez pełne wdrożenie testu wpływu polityki na młodzież.

⁽¹⁰⁾ ATKINSON A.B (2011). *Prosperity and fairness* [Dobrobyt i sprawiedliwość], zmieniona wersja dokumentu przedstawiona na dorocznej konferencji naukowej ECFIN, listopad 2011 r.

⁽¹¹⁾ ŚWIATOWE FORUM EKONOMICZNE (2023), *The Economy of a Super-Ageing Society*, Longevity Economy Initiative [Gospodarka gwałtownie starzejącego się społeczeństwa, inicjatywa na rzecz gospodarki długowieczności, doroczne posiedzenie, Davos, 18 stycznia 2023 r., <https://www.weforum.org/events/world-economic-forum-annual-meeting-2023/sessions/the-economy-of-a-super-ageing-society>].

⁽¹²⁾ JOSEFSSON J., WALL J. (2020) *Empowered inclusion: theorizing global justice for children and youth* [Upodmiotowione włączenie: teoryzowanie na temat globalnej sprawiedliwości dla dzieci i młodzieży], *Globalizations*, 17:6, 1043-1060, DOI: 10.1080/14747731.2020.1736853.

⁽¹³⁾ Zob. Martinelli and L. Monti, *Misurare l'impatto generazionale delle politiche pubbliche: una sfida, un metodo* [Pomiar wpływu polityki publicznej na różne pokolenia: wyzwanie, metoda], w: *Amministrazione in Cammino*, 29.03.21; L. Monti, *La valutazione di impatto generazionale delle politiche pubbliche: dalle linee guida del COVIGE al possibile Youth-check in Italia* [Ocena wpływu polityk publicznych na różne pokolenia: od wytycznych COVIGE do ewentualnej oceny przez młodzież we Włoszech], w: *Amministrazione in Cammino*, 30 grudnia 2022 r.

⁽¹⁴⁾ Cioffi C., Pierattini S., „Contrastare il divario generazionale attraverso la valutazione delle politiche pubbliche rivolte ai giovani” [Zmniejszanie luki pokoleniowej przez ocenę polityki młodzieżowej], *Amministrazione in Cammino*, 2023.

⁽¹⁵⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Test wpływu polityki UE na młodzież” (opinia z inicjatywy własnej) (Dz.U. C 486 z 21.12.2022, s. 46).

3.3. Przelamywanie barier gospodarczych

3.3.1. Nawet jeśli bezrobocie młodzieży spadło do poziomu niższego niż przed pandemią COVID-19⁽¹⁶⁾, zatrudnienie młodzieży jest nadal zbyt często niepewne⁽¹⁷⁾ (zatrudnienie tymczasowe, praca w systemie bonów, praca za pośrednictwem platform internetowych, gospodarka fuch, praca w ramach współpracy itp.). Taka praca jest zazwyczaj nisko płatna, czas pracy jest nieregularny, a ochrona socjalna ograniczona lub nieistniejąca (płatne urlopy, świadczenia emerytalno-rentowe, zwolnienia chorobowe itp.).

3.3.2. Priorytetem UE i państw członkowskich powinna być integracja młodych ludzi na rynku pracy dzięki wysokiej jakości miejscom pracy oraz lepsze dotarcie do młodzieży NEET. Dlatego też EKES wzywa prezydentkę hiszpańską do rozważenia potrzeb młodzieży w związku z bieżącymi dossier ustawodawczymi, które są szczególnie istotne dla młodych Europejki i Europejczyków – mowa tu o wiążących środkach gwarantujących wysokiej jakości staże⁽¹⁸⁾ oraz o dyrektywie w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych, przy poszanowaniu zasady pomocniczości i autonomii partnerów społecznych.

3.3.3. Komitet wzywa państwa członkowskie do wykorzystania środków z krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, EFS+ i innych istniejących funduszy na rozwój działalności gospodarczej, zwłaszcza w sektorze MŚP i innych sektorach, które mają kluczowe znaczenie dla autonomii strategicznej Europy (np. dwójaka transformacja), na propagowanie samozatrudnienia i przedsiębiorczości oraz tworzenie miejsc pracy w ramach pełnego i produktywnego zatrudnienia oraz, w razie konieczności, podnoszenie kwalifikacji młodych ludzi, ze szczególnym uwzględnieniem umów na czas nieokreślony i godnych warunków pracy, które ograniczają ryzyko niestabilnych warunków życia i pracy⁽¹⁹⁾. Należy przy tym uwzględnić krajowe ramy prawne i układy zbiorowe pracy.

3.3.4. Szybko zachodzące przemiany na rynku pracy, spowodowane częściowo transformacją ekologiczną i transformacją cyfrową, uwydatniają potrzebę zapewnienia, aby programy kształcenia i szkolenia oraz kwalifikacje pozostały aktualne i adekwatne do zmieniających się potrzeb pracodawców w zakresie umiejętności. Kluczowy jest rozwój zarówno umiejętności wymaganych do przeprowadzenia transformacji ekologicznej i transformacji cyfrowej, jak i rozwój oddolnego podejścia do aktualizacji programów nauczania. Osoby młode muszą posiadać szereg umiejętności cyfrowych, umiejętności w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), umiejętności przekrojowych oraz zdolności przystosowawczych. Podnoszenie umiejętności cyfrowych oraz w zakresie STEM ma zasadnicze znaczenie dla faktycznej równości płci, ponieważ więcej kobiet mogłoby konkurować o miejsca pracy w zawodach przyszłości i zmniejszyłaby się luka płacowa między kobietami a mężczyznami. Kwestię równości płci należy uwzględnić w ścieżkach edukacyjnych. Konieczne jest opracowanie i wdrożenie strategii promujących uwzględnianie aspektu płci.

3.3.5. Należy wzmocnić ducha przedsiębiorczości w UE. Około 40–45 % osób młodych jest zainteresowanych przedsiębiorczością, ale zaledwie 7 % to osoby samozatrudnione. Młodzi ludzie stanowią 11 % „brakujących” przedsiębiorców w UE⁽²⁰⁾. Mierzą się z poważnymi przeszkodami w tworzeniu przedsiębiorstw, w tym z brakiem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości.

3.3.6. Nawiązując do Europejskiego Roku Umiejętności, Komitet podkreśla znaczenie uczenia się przez całe życie oraz zapotrzebowanie na umiejętności przekrojowe⁽²¹⁾. Wiedza finansowa i znajomość praw pracowniczych to kompetencje, które wszyscy młodzi ludzie muszą zdobyć i opanować, aby wykorzystać swój potencjał. Państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę wprowadzenie elastycznych ścieżek uczenia się⁽²²⁾ i lepsze uznawanie umiejętności nabytych w ramach kształcenia pozaformalnego i nieformalnego.

⁽¹⁶⁾ Rocznik Eurofoundu 2022 Living and working in Europe [Życie i praca w Europie], 4 maja 2023 r., <https://www.eurofound.europa.eu/publications/annual-report/2023/living-and-working-in-europe-2022>.

⁽¹⁷⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence/involuntary-part-time-employment?year=2020&country=EU#2>; <https://www.youthforum.org/topics/platform-work#:~:text=Young%20workers%20who%20are%20at,any%20policies%20on%20this%20topic>

⁽¹⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/pl/documents/resolution/long-lasting-legacy-european-year-youth-youth-mainstreaming-and-empowerment> „Bezplatne lub niezapewniające innej rekompensaty staże mogą mieć bardzo negatywny wpływ na doświadczenia osób młodych związane z rynkiem pracy i trzeba ich zakazać”.

⁽¹⁹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Jak zagwarantować młodym ludziom godną pracę i zapewnić włączenie młodzieży NEET poprzez odpowiednie opracowanie krajowych planów odbudowy” (opinia z inicjatywy własnej) (Dz.U. C 152 z 6.4.2022, s. 27).

⁽²⁰⁾ OECD/Komisja Europejska (2021), „The Missing Entrepreneurs 2021: Policies for Inclusive Entrepreneurship and Self-employment”.

⁽²¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Umiejętności 2023” (COM(2022) 526 final – (2022)0326 (COD)) (Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 123).

⁽²²⁾ <https://www.iiep.unesco.org/en/international-policy-forum-flexible-learning-pathways-higher-education-13759#:~:text=What%20are%20flexible%20learning%20pathways,the%20needs%20of%20diverse%20students>

3.3.7. Wiele młodych kobiet nadal musi wybierać między rodziną a karierą zawodową z powodu obiektywnie trudnego zadania, jakim jest osiągnięcie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. W związku z tym młode kobiety, które mają mniejszy dostęp do zatrudnienia ze względów rodzinnych, są również bardziej narażone na ubóstwo i mają mniej narzędzi, aby się z niego podźwignąć. Inwestowanie w materialną i niematerialną infrastrukturę⁽²³⁾ dla placówek opieki nad dziećmi i opieki długoterminowej mogłoby przynieść znaczne korzyści pełnemu zatrudnieniu kobiet.

3.3.8. Dla osób młodych kluczowe znaczenie ma osiągnięcie niezależności ekonomicznej, ponieważ umożliwia im ono aktywne obywatelstwo. We Włoszech wskaźnik przepaści pokoleniowej⁽²⁴⁾ mierzy skalę przeszkód, z jakimi borykają się młodzi ludzie w osiąganiu autonomii gospodarczej i społecznej, i stanowi kluczowe ramy dla przyszłego testu wpływu polityki na młodzież⁽²⁵⁾. Podobny projekt, wykorzystujący nieco inną taksonomię i wskaźniki⁽²⁶⁾, został zrealizowany w Zjednoczonym Królestwie (wskaźnik sprawiedliwości międzypokoleniowej) i przedstawia coraz bardziej przygnębiający obraz perspektyw młodych ludzi w całej Europie⁽²⁷⁾. Niemcy⁽²⁸⁾, Austria⁽²⁹⁾ i Flandria mają już doświadczenie w zakresie oceny skutków regulacji dla młodych ludzi⁽³⁰⁾. EKES uznaje znaczenie tych praktyk i zachęca wszystkie państwa członkowskie do czerpania inspiracji z tych dobrych przykładów.

3.4. Przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć

3.4.1. Chociaż w ostatnich latach poczyniono znaczne postępy, wielu młodych ludzi nadal zgłasza akty przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową. EKES uważa, że należy ulepszyć objekty, np. schroniska, i projekty reintegracji społecznej, aby zapewnić dostępność narzędzi umożliwiających przepracowanie traum oraz wesprzeć ofiary przemocy i wszelkich form dyskryminacji. Zasadnicze znaczenie mają również usługi mediacji prawnej, zdrowotnej, psychologicznej i społecznej.

3.4.2. Kampanie edukacyjne na te tematy, propagujące poszanowanie różnorodności, powinny mieć początek w szkołach i w miejscu pracy. Oprócz badania tych kwestii kampanie powinny umożliwić wysłuchanie ofiar dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć oraz umożliwić rozmowy z nimi. EKES podkreśla znaczenie, jakie dla powodzenia tych inicjatyw ma nadanie aktywnej roli partnerom społecznym, zorganizowanemu społeczeństwu obywatelskiemu i instytucjom edukacyjnym.

3.4.3. W UE i na świecie co trzecia kobieta doświadczyła przemocy fizycznej lub seksualnej. Jak dotąd co piąta dziewczynka jest ofiarą niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Nasila się zjawisko cyberprzemocy: co druga osoba młoda jest ofiarą przemocy w sieci ze względu na płeć⁽³¹⁾. Komitet wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do jak najszybszego ratyfikowania konwencji stambulskiej⁽³²⁾.

⁽²³⁾ Odnosimy się tu zarówno do infrastruktury fizycznej (żłobki przyzakładowe, żłobki itp.), jak i do konkretnych usług (wsparcie ekonomiczne, usługi cyfrowe i inne), w które można inwestować bezpośrednio lub „pośrednio” przez zaangażowanie i uznanie trzeciego sektora i pracy opiekuńczej.

⁽²⁴⁾ Fondazione Bruno Visentini, *Il Divario generazionale. La Generazione Z e la permacrisi*, V Rapporto 2022 [Przepaść pokoleniowa. Pokolenie Z i permakryzys]. <https://www.osservatoriopolitichegiovani.it/v-rapporto-2022>; MONTI L., MARTINELLI V (2021), *Misurare l'impatto generazionale delle politiche pubbliche: una sfida, un metodo* [Pomiar wpływu polityki publicznej na różne pokolenia: wyzwanie, metoda], Amministrazione in Cammino, 29.03.21.

⁽²⁵⁾ Cioffi C., PIERATTINI S. (2023), *Contrastare il divario generazionale attraverso la valutazione delle politiche pubbliche rivolte ai giovani* [Zmniejszanie luki pokoleniowej poprzez ocenę strategii politycznych ukierunkowanych na młodzież], Amministrazione In Cammino, Rzym.

⁽²⁶⁾ MONTI L (2017). „Diminishing prospects for young people: A comparison of the intergenerational fairness index and generational divide index in addressing the problem.” [Kurczące się perspektywy dla młodych ludzi. Zestawienie wskaźnika sprawiedliwości międzypokoleniowej i wskaźnika przepaści pokoleniowej w rozwiązywaniu problemu.] *Review of European Studies*, tom 9, nr 4, grudzień 2017 r., s. 160–164, ISSN: 1918-7173.

⁽²⁷⁾ LEACH J-BROCKS M., OSTENSVIK K, KLINGMAN D. (2016), *European Intergenerational Fairness Index: A crisis for the young*, Intergenerational Foundation, Londyn https://www.if.org.uk/wp-content/uploads/2016/03/European-Intergenerational-Fairness-Index_Final-2016.pdf; LEACH J-HANTON A. (2014), *The IF Intergenerational Fairness Index, 2014*, Londyn, The Intergenerational Foundation.

⁽²⁸⁾ Kompetenzzentrum Jugend- Check (2022 r.), *The Youth-Check in German Regulatory Impact Assessment for the Young Generation* [Kontrola młodzieży w niemieckiej ocenie skutków regulacji prawnych dla młodego pokolenia]. *The Youth-Check in Germany* [Test wpływu polityki na młodzież]. Kwiecień 2022 r.

⁽²⁹⁾ <https://www.bundeskanzleramt.gv.at/agenda/jugend/jugendpolitik/jugend-check.html>. Zob. również Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für WFA-Grundsatz-Verordnung, 1.5.2023.

⁽³⁰⁾ Kompetenzzentrum Jugend- Check (2022), *International Conference on Regulatory Impact Assessment for the Young Generation* [Międzynarodowa konferencja na temat oceny skutków regulacji dla młodego pokolenia], 9 maja 2022 r. w Berlinie, czerwiec 2022 r.

⁽³¹⁾ https://italy-representation.ec.europa.eu/notizie-ed-eventi/notizie/violenza-contro-le-donne-lue-istituisce-un-numero-di-assistenza-telefonica-livello-di-unione-e-2022-11-24_it#:~:text=%E2%80%9C%20violenza%20contro%20le%20donne,di%20violenza%20di%20genere%20online

⁽³²⁾ W konwencji stambulskiej przemoc wobec kobiet uznaje się za naruszenie praw człowieka; konwencja ta pomaga stworzyć na szczeblu europejskim ramy służące ochronie kobiet przed przemocą oraz zapobieganiu, ściganiu i eliminowaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

3.5. Ograniczenia psychologiczne i emocjonalne oraz dyskryminacja

3.5.1. Jak jednoznacznie stwierdzono w Genewskiej Karcie Dobrostanu [Geneva Charter for Well-being], będącej owocem 10. Światowej Konferencji Promocji Zdrowia (2021 r.)⁽³³⁾, promowanej przez Światową Organizację Zdrowia, pozytywna wizja zdrowia łączy dobrostan fizyczny z dobrostanem psychicznym i społecznym.

3.5.2. Na dobrostan i zdrowie psychiczne młodych ludzi wpływa wiele czynników. Wykluczenie, stygmatyzacja, niestabilne środowisko rodzinne i niepewne miejsca pracy to czynniki, które mogą zwiększyć ryzyko rozwoju problemów ze zdrowiem psychicznym. Brak leczenia może prowadzić do konsekwencji w okresie dojrzewania, które trwają w dorosłym i dalszym życiu, zagrażając zdrowiu fizycznemu i psychicznemu oraz ograniczając możliwości prowadzenia satysfakcjonującego życia.

3.5.3. EKES podkreśla wagę nabywania umiejętności społeczno-emocjonalnych przez nastolatków oraz bezpłatnego wsparcia psychologicznego i społecznego w szkołach i innych dużych grupach z myślą o promowaniu zdrowia psychicznego oraz zwalczaniu przemocy i nękania, które mogą występować wszędzie i w dowolny sposób (także w sieci).

3.5.4. Osoby młode często wspominają o zbiorowej samotności. Obecnie ludzie czują się samotni w tłumie. Kryje się w tym jednak inny problem: bierność spowodowana izolacją obronną. Jest to szybko narastająca fobia społeczna, a często towarzyszą jej mniej lub bardziej ostre formy depresji, które nasilają się z czasem. Komitet z zadowoleniem przyjmuje konkluzje zamykającej Europejski Rok Młodzieży konferencji zorganizowanej 6 grudnia 2022 r. pod hasłem „Claim the Future”, w których zaapelowano o położenie większego nacisku na profilaktyczną opiekę zdrowotną, walkę z chorobami psychicznymi i samotnością.

3.5.5. Zdrowie psychiczne może również wpływać na zdolność organizmu do właściwego odżywiania się, co w poważnych przypadkach może oddziaływać na zdrowie fizyczne. W ostatnich latach nastąpił wzrost niekontrolowanego jedzenia, tzw. napadów gwałtownego objadania się, często powiązanych z otyłością i zespołem metabolicznym, lecz także spowodowanych zaburzeniami nastrojów oraz zwiększonym stresem i lękiem społecznym.

3.5.6. Wybór zdrowego stylu życia pomaga zapobiegać niektórym przewlekłym chorobom niezakaźnym, takim jak cukrzyca, chorobom układu krążenia i niektórym nowotworom. Możliwość uprawiania sportu oraz uczestniczenie w życiu społecznym i kulturalnym nie tylko są niezwykle cennym aspektem procesu rozwoju osobistego, lecz także są ściśle powiązane z lepszym zdrowiem psychicznym i fizycznym: wszyscy młodzi ludzie muszą mieć takie możliwości.

3.6. Wyzwania społeczne

3.6.1. Osoby młode często nie mają możliwości osiągnięcia pewnych kluczowych etapów życia, takich jak zakup lub wynajem domu czy też założenie rodziny, ze względu na brak godnej lub co najmniej odpowiedniej płacy. Prowadzi to do nieodwracalnej destabilizacji równowagi demograficznej kontynentu, ponieważ coraz więcej młodych ludzi rezygnuje z założenia rodziny.

3.6.2. Sytuację pogarsza kryzys mieszkaniowy, zwłaszcza w dużych miastach, w których ceny są znacznie wyższe niż płace, a młodzi ludzie mają trudności z uzyskaniem finansowania z banków, chyba że mogą zaoferować jakąś formę gwarancji. EKES uważa, że kluczowe znaczenie ma pomoc młodym ludziom w ponoszeniu kosztów mieszkaniowych oraz wspieranie polityki mieszkalnictwa publicznego gwarantującej dostęp do godziwych warunków mieszkaniowych, zachęcającej ich do samodzielnego życia i wspierającej ich przy planowaniu życia rodzinnego.

3.6.3. Z drugiej strony nie wolno nam zapominać, że rodziny – w najbardziej zróżnicowanych formach, jakie możemy sobie wyobrazić – są podstawą nowoczesnego społeczeństwa: rodziny i postęp demograficzny (a przynajmniej stabilność demograficzna) stanowią podstawę naszego modelu gospodarczego i modelu rozwoju. Jeśli nie będziemy w stanie odpowiednio wspierać młodych rodzin, konieczne będzie ponowne przemyślenie całego naszego systemu opieki społecznej – by wymienić choćby tę jedną kwestię.

3.6.4. W Europie, gdzie starzejące się społeczeństwo i brak wymiany pokoleń powodują odwrócenie tendencji demograficznych, należy skupić się na rodzinach i na godzeniu pracy z rodzicielstwem. Wydłużenie urlopów rodzicielskich i przyspieszenie rozwoju dostępnych placówek opieki nad dziećmi w państwach członkowskich, w których nie są one dostępne, to pierwszoplanowe narzędzia wzmocnienia i promowania równości płci, ponieważ zapewniają obojgu rodzicom możliwość spędzenia więcej czasu z dziećmi i zachęcają do równego uczestnictwa w rynku pracy.

⁽³³⁾ Światowa Konferencja Promocji Zdrowia – Światowa Organizacja Zdrowia, Genewa, 13–15 grudnia 2021 r.

3.7. Wyzwania ekologiczne i środowiskowe

3.7.1. Młodzi ludzie są kluczowymi inicjatorami zmian i innowacji oraz istotnymi partnerami we wdrażaniu Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz innych wielostronnych umów i instrumentów, w tym porozumienia klimatycznego z Paryża i Europejskiego Zielonego Ładu. EKES wzywa do bardziej znaczącego zaangażowania młodych ludzi w działania w dziedzinie klimatu i w kwestie środowiskowe.

3.7.2. Edukacja ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju. W związku z tym należy uwzględnić znaczenie rozwoju umiejętności młodych ludzi w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, a także w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym. Uczenie się przez całe życie rodziców i edukacja obywatelska powinny wspierać edukację dzieci w zakresie zrównoważonego rozwoju⁽³⁴⁾.

3.7.3. Obszary wiejskie są obecnie zagrożone wyludnieniem z powodu braku lub niedoboru usług i infrastruktury. Ukierunkowane inwestycje w tych obszarach mogą prowadzić do zwiększenia konkurencyjności, tworzenia miejsc pracy i poprawy jakości życia, odwracając tę tendencję i zachęcając młodych ludzi do przenoszenia się na te obszary. Ponadto rozwój inteligentnych synergii między zrównoważonym rozwojem, lokalną produkcją żywności i turystyką mógłby zapewnić młodym ludziom nowe możliwości podejmowania satysfakcjonującej i konstruktywnej pracy na obszarach wiejskich, przyczyniając się do wzrostu gospodarczego i żywotności tych regionów.

3.7.4. Młodzi ludzie należą do tych grup, które najsilniej odczuwają środowiskowe konsekwencje zmiany klimatu i są na nie najbardziej wyczułone⁽³⁵⁾. Jeżeli nie uda się powstrzymać dalszego globalnego ocieplenia, to będzie to miało katastrofalne skutki zdrowotne dla dzieci i młodzieży wskutek podnoszenia się poziomu mórz, fali upałów, chorób, niedożywienia itd. Prawie 70 % osób poniżej 18 roku życia jest najbardziej skłonne uważać, że zmiana klimatu jest kryzysem w skali globalnej⁽³⁶⁾, i tego rodzaju obawy negatywnie wpływają na dobrostan emocjonalny i psychiczny młodych ludzi. Badanie z 2021 r., w którym wzięło udział 10 000 młodych ludzi z całego świata, wykazało, że ponad 50 % badanych odczuwało smutek, niepokój, gniew, bezsilność i bezradność lub miało poczucie winy wobec zmiany klimatu, a 45 % stwierdziło, że ich uczucia związane ze zmianą klimatu negatywnie wpływają na ich codzienne życie i funkcjonowanie⁽³⁷⁾. EKEES wzywa UE i jej państwa członkowskie do należytego uwzględnienia tej korelacji oraz do zwiększenia badań naukowych w dziedzinie klimatu. Wnosi także o lepsze reagowanie rządów na podejmowane w tej dziedzinie działania.

3.7.5. Komitet przypomina swoją opinię w sprawie roli młodych ludzi w zielonej transformacji⁽³⁸⁾, w której opowiada się za szeregiem działań zmierzających do zapewnienia wiodącej roli młodych pokoleń w transformacji klimatycznej i ekologicznej.

Bruksela, dnia 15 czerwca 2023 r.

Oliver RÖPKE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽³⁴⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wzmocnienie pozycji młodzieży w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju poprzez edukację” (opinia z inicjatywy własnej) (Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 38).

⁽³⁵⁾ <https://www.undp.org/publications/aiming-higher-elevating-meaningful-youth-engagement-climate-action>

⁽³⁶⁾ UNDP i Uniwersytet Oksfordzki, 2021 r.

⁽³⁷⁾ Marks i in., 2021 r.

⁽³⁸⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Rola młodych ludzi w zielonej transformacji” (opinia rozpoznawcza na wniosek prezydencji szwedzkiej) (Dz.U. C 184 z 25.5.2023, s. 13).

ZAŁĄCZNIK

Następująca poprawka, która uzyskała poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, została odrzucona w trakcie debaty (art. 74 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

POPRAWKA 2**SOC/759 – Współpraca na rzecz młodzieży****Punkt 3.3.2****Zmienić**

Opinia sekcji	Poprawka
<p>Priorytetem UE i państw członkowskich powinna być integracja młodych ludzi na rynku pracy dzięki wysokiej jakości miejscom pracy oraz lepsze dotarcie do młodzieży NEET (niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się). Dlatego też EKES wzywa prezydencję hiszpańską do rozważenia potrzeb młodzieży w związku z bieżącymi dossier ustawodawczymi, które są szczególnie istotne dla młodych Europejek i Europejczyków – mowa tu o wiązujących środkach gwarantujących wysokiej jakości staże ⁽¹⁾ oraz o dyrektywie w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych, przy poszanowaniu zasady pomocniczości i autonomii partnerów społecznych.</p> <p>⁽¹⁾ https://www.eesc.europa.eu/pl/documents/resolution/long-lasting-legacy-european-year-youth-youth-mainstreaming-and-empowerment „Bezpłatne lub niezapewniające innej rekompensaty staże mogą mieć bardzo negatywny wpływ na doświadczenia osób młodych związane z rynkiem pracy i trzeba ich zakazać”.</p>	<p>Priorytetem UE i państw członkowskich powinna być integracja młodych ludzi na rynku pracy dzięki wysokiej jakości miejscom pracy oraz lepsze dotarcie do młodzieży NEET (niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się). Dlatego też EKES wzywa prezydencję hiszpańską do rozważenia potrzeb młodzieży w związku z bieżącymi dossier ustawodawczymi, które są szczególnie istotne dla młodych Europejek i Europejczyków – mowa tu o środkach umożliwiających, poprzez określenie celów zgodnych ze szkoleniem i integracją zawodową, zagwarantowanie wysokiej jakości staży ⁽¹⁾ oraz o stosowaniu dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych, przy poszanowaniu zasady pomocniczości i autonomii partnerów społecznych.</p> <p>⁽¹⁾ https://www.eesc.europa.eu/pl/documents/resolution/long-lasting-legacy-european-year-youth-youth-mainstreaming-and-empowerment „Bezpłatne lub niezapewniające innej rekompensaty staże mogą mieć bardzo negatywny wpływ na doświadczenia osób młodych związane z rynkiem pracy i trzeba ich zakazać”.</p>

Wynik głosowania

Za: 89

Przeciw: 137

Wstrzymało się: 10